

Урок мужності

Для учнів 6-7 класів

Розробку підготувала Мартиненко Вікторія Ромуальдівна, учитель математики Переяслав-Хмельницької ЗОШ І-ІІІ ст, №7, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель

УРОК МУЖНОСТІ

ВІЙНА –ЦЕ ЗЛО

Мета:

- виховувати гордість за свій народ, шанобливу пам'ять про історичне минуле, повагу до старших;
- зміцнювати почуття патріотизму учнів;
- формувати у молоді гуманний світогляд, спрямований на недопущення жахів війни;
- сприяти збереженню пам'яті про тяжкі випробування нашого народу.

Хід уроку

Вступне слово вчителя. Друга світова війна залишила глибокі рани на землі України. Втрати, які пережив у воєнні роки український народ, і сьогодні гострим болем відлунюють у серцях наших співвітчизників. І особливо гірко та болісно тим, хто знає жахи війни не з книг чи розповідей, а несе тягар власних тяжких спогадів про пережите.

Сьогодні до нас у гості прийшли люди, які бачили війну на власні очі, які пережили страхіття окупації або пекло фашистського рабства. Давайте оплесками привітаємо наших ветеранів.

Звучить музика. Учні стоячи вітають ветеранів

Учитель. Від початку Другої світової війни минуло майже 70 років, але люди того покоління ніколи не забудуть канонаду гармат, гуркотіння літаків, вибухи снарядів і бомб, квартали розбитих будинків. А ще спалені, порожні села, на дорогах розкидані, понівечені трупи людей. З війною до кожного дому прийшло горе. Мільйони батьків залишилися без дітей, їхня старість без радості, їхнє горе

довічне. Мільйони жінок так і не дочекалися з війни своїх чоловіків, мільйони наречених так і не вийшли заміж. Це означає мільйони ненароджених дітей.

А скількох людей позбавлено життя в газових камерах, спалено в печах крематоріїв?

А скільки людей зотліло в протитанкових ровах, ямах по дорозі до рейху? Люди гинули від голоду, холоду, інфекційних хвороб, їхній життєвий шлях далі залишається нерозкритим в історії.

Більшість з них забуто вони ніколи не будуть названі, бо залишилися без імені, без прізвища, без фото.

Саме тому, сьогодні ми хочемо згадати про людей, які пройшли крізь пекло фашистського рабства, які в молоді роки були позбавлені в неволі всього: дитинства, права навчатись, любити, відпочивати, займатись улюбленою справою, вільно обирати своє майбутнє.

А зараз у виконанні вокального гуртка пролунає гімн малолітніх в'язнів фашизму «З дитинства далекого встаньте» музика Олександра Димитрова, а слова Олексія Гаці.

Звучить гімн малолітніх в'язнів фашизму

Друзі, з дитинства далекого встаньте,
З попелу, диму і братських глибоких могил.
Прокляті зникли Освенціми і Бухенвальди.
Чистий та синій зорить небосхил.

Приспів:

Діти, ви гинули, як солдати,
В промерзлі ночі у криках замучених днів.
Тільки й уміли покірливо помирати
На горе світу під глум катів. Під глум катів.

Друзі, шикуйтеся знову в колони.
Скільки нас встало – квіт маків червоних притих.
Дуже багато – з полеглими встали мільйони,
Десять з нас – мертвих, один – у живих.

Приспів.

Пам'ять... В серцях ви навечно із нами.
Голі, на нарах, у темній барачній імлі.
Хай же зловісні Саласпілси та Ноєнгамми
Зникнуть навіки з святої землі.

Приспів.

Знаймо. Що створений світ для любові.
Вірмо, народи священний наш мир збережуть.
Чом же стривожено знову і знову
Пам'яті дзвони гудуть і гудуть.

Приспів.

Ведучий 1. ... Люди в смугастих одежах з огидною блямбою «OST» не були героями, які вкрили себе бойовою славою, але їхній подвиг у тому, що вистояли і витримали нелюдські випробування й знущання за колючим дротом казематів смерті, приниження і презирство до людської гідності.

Учень 1. Ми були різні за віком – від немовляти до юності літ,
Та всі ми зазнали і голоду й лиха, дивилися смерті у слід.
Багато родились в неволі, малечу з батьками фашисти взяли,
А старших етапом вагонів дешевим товаром катам віддали.

Учень 2. І враз почалися митарства: заводи, фабрики і рудники,
Концтабори й каменоломні... Нас швайнами всіх нарекли.
Ніхто за нас краще не знає, як нам жилося в "раю"
Хіба що лиш наш визволитель, хто був у ті роки в солдатському строю.

Ведучий 2. Чого тільки, крім смерті, не пережили наші люди у фашистському рабстві: висміювання, потоптання, зневагу, ненависть, знущання, заборону. В роки нацистського поневолення наші люди не жили, а лише виживали за межею людських можливостей.

Учень 3. Від світання до смеркання гнули спину на катів,
З нас знущались, глузували хто хотів і як хотів.
Гіркою була наша доля – не наша у тому вина.
Виною були можновладці, розв'язана ними проклята війна.

Ведучий 1. Усього в концтаборах, включаючи концтабори смерті, загинуло 7 млн. 157 тис. осіб. Сюди не входять загиблі на окупованих територіях, у місцях тимчасового ув'язнення, у в'язницях і таборах, що не входили в систему СС, а також ті в'язні, які загинули в таборах для військовополонених.

Ведучий 2. Ніхто також не рахував тих людей, які, працюючи в рейху на заводах, фабриках, у сільському господарстві, загинули від важкої праці та хвороб.

І тих, хто загинув наприкінці 1943 року на шляхах до Німеччини, коли їх, знесилених, хворих, психічно травмованих, німецькі солдати та їхні найманці, відступаючи з України, гнали під конвоєм з рідних домівок у фашистське рабство.

Учень 4.

Колючий дріт, виття сирен,
На нарах кров розбитих тіл.
Тавро із цифр – німе імення,
Болюча згадка голок-стріл.

Учень 5.

У плечі врізалась нагайка.
Прилипла роба до спини.
Під дикий регіт, п'яну лайку
На "апельплац" ішли вони.

Ведучий 1. За найменшої спроби втекти, або коли людина вже не мала сил рухатися, вбивали на місці.

Учень 6.

Дивились дула автоматів
В обличчя в'язнів таборів.
Вмирили від знущань катів
Ті, хто знесилів чи хворів...

Учень 7.

В коротких снах з'являлась хата.
Гарячий спечений калач.
Всміхалась мама, кликав тато...
Та рідний сон будив палач.

Ведучий 2. Нині в Україні проживає понад 600 тисяч осіб, які під час Другої світової війни зазнали горя, принижень і знущань у нацистській неволі.

Здоров'я в'язнів звірі вкрали!

Учень 8.

З них поглумилася війна!

Не можна передати страхіття
Жорстоких підлих дикунів.
З концтаборів дорослі й діти
Прийшли, хто в пеклі уцілів.

Учень 9.

Сьогодні їх зосталось мало,
У них. звичайні імена.

Ведучий 1. За часів СРСР за цими людьми понад півстоліття не визнавалося права на справедливую компенсацію за завдані непоправні моральні, фізичні та психологічні травми. Лише після проголошення незалежності України цій проблемі було надано державного значення.

Ведучий 2. Активну участь у відстоюванні інтересів потерпілих від нацистських переслідувань беруть громадські організації, насамперед Українська спілка в'язнів-жертв нацизму. До неї входять представники всіх національностей і віросповідань, люди з різними політичними поглядами.

Учень 10.

Ну що ж! Вже і у в'язнів малолітніх з'явився свій — хай скромний — ювілей.
Потрібно було більше півстоліття. Аби гіркий здобув цей привілей —
Відзначить десять років існування отих спілчанців, хто іще не вмер,
Хто з днів війни — днів горя і страждання несе в собі свій біль і дотепер,
Хто все пройшов — і зашморги, і мури фашистських гетто і концтаборів,

А по війні й моральні ще тортури од всякого гатунку бовдурні.

Учень 11.

За те, що за колючим дротом в гетто ми вистояли у борні зі смертю,
За те, що ми були „під окупантами" на зайнятих фашистом територіях,
Тому, бач, не згоріли в крематоріях, бо, може, були всі „колаборантами" ...
Нехай сьогодні, врешті, нас признали як найстражденніших з-поміж усіх дітей.
Та гідних пенсій нам іще не дали, як у цивілізованих людей.
В країнах тих, де вбивцями фашистськими були дитячі долі покалічені.

Ведучий 1. Покоління наших дідів та бабусь зуміло не тільки вижити, а й показало приклади високих духовних і вольових якостей. Вони своєю чесною працею зробили значний внесок у розвиток суспільства, виховали гідне покоління дітей та онуків.

Вони стали добрими робітниками і робітницями, інженерами, техніками, лікарями, вчителями, захистили кандидатські та докторські дисертації, допомогли відбудувати свою державу.

Ведучий 2. Всі ми, хто сьогодні живе, є у неоплатному боргу перед тими, хто загинув у справедливій священній війні за свободу і незалежність Батьківщини, хто пройшов тяжкими шляхами війни і розгромив фашизм, але пішов з життя. Перед тими людьми, які загинули від фашистської навали, яких позбавлено життя в газових камерах, спалено в печах крематоріїв, хто загинув від голоду, холоду, інфекційних хвороб, від непосильної рабської праці в неволі, помер по дорозі у вигнання.

Ведучий 1. Наш святий обов'язок – завершити величезний труд по увіковіченню їх подвигу і пам'яті, збереженню і підтримці символіки на місцях пам'яті і вічного покою. Наша молодь, як взагалі і все людство, повинні знати і завжди пам'ятати про ті тяжкі роки лихоліття, які пережили їхні діди і прадіди, їх дружини, матері і наречені.

Учень 12.

А війна мені і досі сниться,
Хоч минуло вже немало літ...

З того дня, як бомбами фашистів
В пекло перетворений був світ.

І ятрить глибокої біль рани,
Що на тілі і в душі лежить.
Хоч і помирать, здається, рано,
Але так несила вже і жить.
Може б я і склав, як кажуть, крила,
Щоб, мов беркут, впасти з висоти

І не бачить, що то натворили
Можновладні „жирні коти”.
Та одне мене з життям цим в'яже
Й руки не дає мені зложить:
Хто нащадкам про усе розкаже,
Що нам довелося пережити!..

Вчитель. А зараз ми надаємо слово нашим гостям.

Виступають ветерани

Ведучий 2. Треба пам'ятати, що саме завдяки незламній відданості Батьківщині і переможній боротьбі з ворогом нашого народу ми маємо зараз можливість будувати незалежну демократичну державу і жити в мирній об'єднаній демократичній Європі, вільній від поневолення Третім Рейхом.

Учень 13.

Виблискує зброя у битві нова,
Кривавиться небо, пшениця, трава,
Летить омертвіла в кущі голова...
Вбиває не зброя, людина вбива!

Якщо знову буря страшне назріва,
Ніхто свого щастя ніде не схова,
Бо зброя щорік все нова і нова,
Та тільки не зброя — людина вбива!

Проходить без воєн один рік, чи й два,
І знову десь кличе труба бойова,
І плаче за сином невтїшна вдова.
Не зброя вбиває, людина вбива!

Нехай же сівач всі поля засіва,
Хай кличе до миру держави глава.
І дітки – сирітки, і мати права:
людина вбиває, не зброя вбива!

Вчитель. НА ПРИКЛАДІ СТРАЖДАНЬ НАШОГО НАРОДУ В ХХ СТОЛІТТІ МОЛОДЬ ПОВИННА ЗРОЗУМІТИ, ЯКИМ ДОРОГИМ Є МИР!

ВОНА ПОВИННА ЗРОБИТИ ВСЕ МОЖЛИВЕ, ЩОБ ТАКЕ В ІСТОРІЇ НІКОЛИ НЕ ПОВТОРИЛОСЯ!

ПЕРЕД НАМИ ЗАВДАННЯ:

– ВИХОВАТИ В МОЛОДОМУ ПОКОЛІННІ ВЗАЄМОПОВАГУ ДО НАРОДІВ УСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І УСІЄЇ ПЛАНЕТИ НА ОСНОВІ ПОКАЗУ

КАТАСТРОФІЧНИХ НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ І ПЕРЕНЕСЕНИХ СТРАЖДАНЬ НАРОДАМИ ЄВРОПИ І СВІТУ;

– БОРОТИСЯ ПРОТИ КСЕНОФОБІЇ, РАСИЗМУ, АНТИСЕМІТИЗМУ І ДРУГИХ НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ ЯКІ ПРИВОДЯТЬ ДО ВОЄН, РОЗДІЛУ НАРОДІВ;

– ПРИКЛАСТИ ВСІ ЗУСИЛЛЯ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ НАША МОЛОДА ГЕНЕРАЦІЯ РОЗПОЧАЛА АКТИВНЕ ЖИТТЯ, ОСКІЛЬКИ ЇЙ БУДУВАТИ УКРАЇНУ, ЯКА Б ЗАЙНЯЛА ГІДНЕ МІСЦЕ У СУЗІР'І НАРОДІВ СВІТУ.

Учитель. Дорогі діти! Шановні гості! На цьому дозвольте закінчити нашу зустріч. Дякуємо гостям за увагу, а учням за підготовку та проведення нашого уроку мужності. Я сподіваюся, що всі слова, які ви сьогодні почули не залишать вас байдужими.

А вірші, які прозвучали сьогодні у виконанні наших учнів були взяті з книги «Відгомін страждань і поневірянь в пам'яті рабів III-го Рейху». Автори цих поетичних творів – люди, які вижили в нацистських таборах або діти колишніх невільників. Деякі з цих віршів були написані в неволі та в тяжкі повоєнні роки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Відгомін страждань і поневірян в пам'яті рабів III-го Рейху. – К.: Фенікс, 2008.
2. Пам'ять заради майбутнього. Спогади. – К.: КМЦ «Поезія», 2001.
3. Пам'ять заради майбутнього. Спогади. Книга друга.: – К.: Фенікс, 2006.
4. Пам'ять заради майбутнього. Книга третя: Про діяльність УСВЖН і спогади. – К.: Фенікс, 2008.